

Krav på rättelse av ett upphandlingsbeslut gällande glasögon som det betalas ersättning för och som räknas som hjälpmedel

Mellersta Österbottens välfärdsområdesstyrelse 26.08.2024 § 201
2790/00.02.01/2024

Beredningen upphandlingschef Anne Harjunpää, avdelningsskötare Mervi Takalo

Mellersta Österbottens välfärdsområde har konkurrensutsatt upphandlingen av glasögon och kontaktlinser som det betalas ersättning för och glasögon som anses vara hjälpmedel för personer med synskada för perioden 1.8.2024 – 31.7.2025. Upphandlingen är en liten upphandling som underskrider tröskelvärdet i upphandlingslagen. Vid upphandlingen användes ett digitalt inköpssystem för liten upphandling, och anbudsförfrågan publicerades på Soites Tarjouspalvelu-webbsida. Tf upphandlingschefen fattade ett upphandlingsbeslut i ärendet 20.6.2024 § 60. Upphandlingsbeslutet finns som kompletterande material.

Det har 4.7.2024 kommit ett krav på rättelse av upphandlingsbeslutet. Kravet på rättelse finns som kompletterande material. De som kräver rättelse kräver att beslutet korrigeras så att det bör vara möjligt att skaffa under åtta år gamla barns glasögon som det betalas ersättning för och glasögon som räknas som hjälpmedel för barn från andra affärer om lämpliga glasögonbågar som svarar mot behovet inte hittas hos de valda leverantörerna.

Det är möjligt att söka rättelse i ett upphandlingsbeslut vid liten upphandling som en upphandlingsrättelse som avses i upphandlingslagen eller som en begäran om omprövning som avses i 139 § i välfärdsområdeslagen. De som kräver rättelse är i det här fallet inte parter så som avses i upphandlingslagen, och det finns därför skäl att behandla ärendet som en begäran om omprövning som avses i välfärdsområdeslagen trots att kravet på rättelse rubricerats som ett krav på upphandlingsrättelse. En begäran om omprövning som avses i välfärdsområdeslagen behandlas av välfärdsområdesstyrelsen.

De som kräver rättelse framför som motivering för sitt krav att de inte har hittat lämpliga och ändamålsenliga bågar för sitt barn från de valda affärerna och att varje barn borde ha möjlighet att få bågar som är av rätt storlek, lämpliga och som svarar mot deras behov.

Grunder för utlämning av glasögon

Produkter som avses i upphandlingsbeslutet skaffas som hjälpmedel för kunder som uppfyller kraven för att beviljas produkter som det betalas ersättning för. Hjälpmedlen i fråga beviljas med betalningsförbindelse.

Glasögon som det betalas ersättning för är medicinsk rehabilitering. Grunden för hjälpmedelstjänster inom medicinsk rehabilitering är 29

§ i hälso- och sjukvårdslagen, Social- och hälsovårdsministeriets förordning om utlämning av hjälpmedel för medicinsk rehabilitering (1363/2011), Yhtenäiset kiireettömän hoidon perusteet 2019 (Enhetliga grunder för icke-brådskande vård 2019) och andra rekommendationer som gäller hjälpmedelstjänster som till exempel Apuvälinepalveluiden laatusuositus 2003 (Kvalitetsrekommendation för hjälpmedelstjänster 2003). Grunderna för utlämning av hjälpmedel styrs dessutom av Valtakunnalliset lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovutusperusteet 2023 - Opas apuvälinetyötä tekeville ammattilaisille ja ohjeita asiakkaille (Riksomfattande grunder för utlämnande av hjälpmedel för medicinsk rehabilitering 2023 - Handbok för yrkesutbildade personer som arbetar med hjälpmedel och anvisningar för kunder) (Social- och hälsovårdsministeriets publikationer 2023:13).

Målet med hjälpmedel inom medicinsk rehabilitering är att bevara eller förbättra kundens försämrade funktionsförmåga som orsakas av en sjukdom, en skada eller en försening i utvecklingen som konstaterats på medicinska grunder. Målet med hjälpmedelstjänster är att främja kundens rehabilitering, att stödja, bevara eller förbättra funktionsförmågan i det dagliga livet eller förhindra att funktionsförmågan försämras. Utgångspunkter för arbetet är klientorientering, funktionsförmågan, att klara sig och att delta samt delaktighet. Behovet av hjälpmedel ska alltid bedömas individuellt. Hjälpmedel är en del av helheten i vården och rehabiliteringen, och de ska också ingå i den individuella vård- och rehabiliteringsplanen.

Ställena för att skaffa barns glasögon som det betalas ersättning för har konkurrensutsatts i enlighet med Soites upphandlingsstadga. I upphandlingen har man försökt i en så omfattande grad som möjligt beakta de produkter som det betalas ersättning för och att få avtalspriser för dessa. Syftet med upphandlingen är dock inte att kunder kan få ersättning bara för de produkter som fastställts i upphandlingen, utan kundens behov och grunderna för utlämning bör bedömas individuellt på det som anges ovan. Man kan inte genom upphandling ändra på de individuella grunderna för utlämning av hjälpmedel. En kund kan ha sådana särskilda behov som det inte har varit möjligt att beakta i upphandlingen. Om det inte hittas ett lämpligt hjälpmedel, till exempel glasögon, för en kund från de valda glasögonaffärernas sortiment kan hen enligt Soites praxis ges en separat betalningsförbindelse till en annan affär.

Grunderna för rättelse av upphandlingsbeslut

Ett upphandlingsbeslut är till sin karaktär ett beslut som gäller avgörande i ett upphandlingsförfarande. De ovan angivna grunderna för utlämning av glasögon tillämpas separat från upphandlingsbeslutet. I det upphandlingsbeslut som nu behandlas har avgörandet i upphandlingsförfarandet gjorts på tillbörliga grunder, och det finns inte behov av att rätta beslutet till den här delen.

Förslag till beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar avslå kravet på rättelse med ovan presenterade motiveringar.

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen godkände förslaget till beslut.

*Ant. upphandlingschefen föredrog ärendet i samband med § 200
Upphandlingschefens översikt.*